

FIGUR- OG TABELBILAG TIL KAPITEL II, *Produktivitet, 2023*

Dette notat supplerer beskrivelsen af produktivets- og velstandsudviklingen i *Produktivitet, 2023*. Herudover dokumenteres udviklingen i konkurrenceevnen.

Indhold

Notatet indeholder en række figurer, som falder under fire overordnede emner, jf. oversigten nedenfor.

Produktivetsudviklingen i Danmark

- Tabel 1 *Timeproduktivetsvækst i Danmark*
- Figur 1. *Produktivitet, kvartalsdata*
- Figur 2. *Produktivitet, årsdata*
- Figur 3. *Timeproduktivetsvækst, PB*
- Figur 4. *Timeproduktivetsgap, PB*
- Figur 5. *Timeproduktivitet, PB*
- Figur 6. *Timeproduktivitet og realløn, PB*
- Figur 7. *Timeproduktivitet, brancher*
- Figur 8. *Totalfaktorproduktivitet, brancher*
- Figur 9. *Bidrag til produktivetsvækst i den markedsmæssig del af økonomien*
- Figur 10. *Bidrag til produktivetsvækst, industri*
- Figur 11. *Bidrag til produktivetsvækst, tjenester*

Dansk produktivetsudvikling i en international kontekst

- Figur 12. *Personproduktivitet*
- Figur 13. *Personproduktivitet, strukturel*
- Figur 14. *Timeproduktivitet*
- Figur 15. *Timeproduktivetsvækst 2010-21, bidrag fra brancher*
- Figur 16. *Timeproduktivitet, industri*
- Figur 17. *Timeproduktivitet, handel*
- Figur 18. *Bidrag til timeproduktivetsvækst, markedsmæssig del af økonomien*
- Figur 19. *Bidrag til timeproduktivetsvækst, industri*
- Figur 20. *Bidrag til timeproduktivetsvækst, handel*

Velstandsudviklingen i Danmark sammenlignet med andre lande

- Figur 21. *Real BNI-vækst, Danmark, 1966-2022*
- Figur 22. *Real BNI-vækst, Danmark, 2010-20*
- Figur 23. *BNI pr. indbygger, 2000*

- Figur 24. BNI pr. indbygger, 2021
Figur 25. BNI pr. indbygger i alderen 15-74, 2000
Figur 26. BNI pr. indbygger i alderen 15-74, 2021
Figur 27. BNP pr. indbygger i alderen 15-74, 2000
Figur 28. BNP pr. indbygger i alderen 15-74, 2021
Figur 29. BNP pr. beskæftiget, 2000
Figur 30. BNP pr. beskæftiget, 2021
Figur 31. BNP pr. arbejdstime, 2000
Figur 32. BNP pr. arbejdstime, 2021

Dansk lønkonkurrenceevneudvikling

- Figur 33. Relativ løn
Figur 34. Relative enhedslønomkostninger og lønkvote, industrien

Produktivitetsudviklingen i Danmark

Timeproduktiviteten opgjort ved BVT pr. erlagt arbejdstime er i gennemsnit steget 2,2 pct. i perioden 1966-2022, jf. tabel 1. Timeproduktivitetsvæksten faldt frem mod årtusindeskiftet, hvorefter den har ligget mere stabilt. Hovedparten af den private beskæftigelse ligger i de såkaldt private byerhverv, som omfatter private tjenesteydende erhverv, industrien samt bygge og anlæg. Her har timeproduktivitetsvæksten siden årtusindeskiftet ligget på ca. 1½ pct., omend der er en tendens til, at væksten var lidt højere i 2010'erne end i 2000'erne, jf. tabel 1 og figur 3. I 2022 skønnes timeproduktiviteten i de private byerhverv at ligge lidt under det skønnede strukturelle niveau, jf. figur 4 og 5. Der er betydelig forskel på timeproduktivitetsvæksten på tværs af brancher, jf. figur 7. Timeproduktivitetsvæksten i eksempelvis industrien er relativt høj, og er tiltaget de seneste år.

Produktiviteten kan også opgøres pr. person i stedet for pr. erlagt arbejdstime. Bevægelserne i de to produktivetsopgørelser følges ofte omtrent ad, jf. figur 2, men som følge af en langsigtet trend i retning af kortere årlig arbejdstid, er der en tendens til, at produktiviteten pr. person vokser lidt langsommere end produktiviteten pr. erlagt time. I tillæg hertil er der perioder, hvor afvigelsen er mere betydelig. Det gjaldt eksempelvis under coronapandemien, jf. figur 1. Personproduktiviteten faldt betydeligt i begyndelsen af pandemien, mens timeproduktiviteten fortsatte med at stige. Det skal ses i lyset af anvendelsen af lønkompensationsordningerne, der indebar, at beskæftigelsen blev fastholdt i en periode, hvor aktiviteten i økonomien faldt, mens timeindsatsen faldt markant som følge af hjemsendelser. Timeproduktiviteten var ved udgangen af 2022 godt 4 pct. højere end ved udgangen af 2019.

Timeproduktivitetsvæksten kan opdeles i bidrag fra produktionsfaktorerne samt en residual kaldet totalfaktorproduktivet (TFP). Set over længere perioder er der en betydelig del af produktivitetsvæksten, der ikke kan forklares af en ændret sammensætning af arbejdskraften (uddannelsesniveaue) eller af ændringer i mængden af kapital, der anvendes. Det efterlader en betydelig del af forklaringen til TFP, jf. figur 9. I 2010-21 kan ca. 60 pct. af produktivitetsvæksten i hele økonomien tilskrives højere TFP, og i industrien var bidraget ca. 70 pct., jf. figur 9 og 10. TFP-væksten er en betydelig årsag til, at væksten i timeproduktiviteten i 2010'erne var højere end i 2000'erne. TFP-væksten varierer på tværs af brancher og har siden 2000 været særligt høj i industri og handel mv., jf. figur 8, 10 og 11.

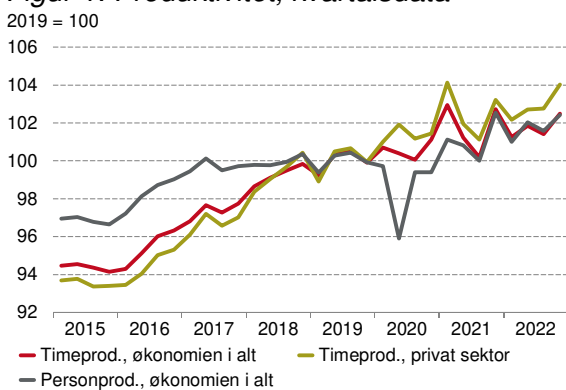
Tabel 1 Timeproduktivitetsvækst i Danmark

	Hele økonomien	Private byerhverv	Private byerhverv, strukturel
1966-22	2,2	2,4	2,4
1966-69	6,5	6,2	4,5
1670-79	3,9	4,0	4,4
1980-89	2,7	2,9	2,8
1990-99	1,9	1,5	1,5
2000-09	0,5	1,1	1,5
2010-22	1,1	1,5	1,5

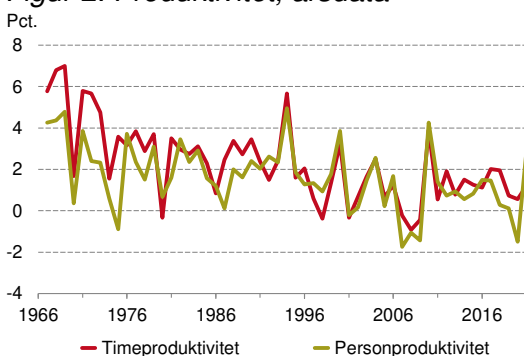
Anm.: I tabellen vises den gennemsnitlige, årlige timeproduktivitetsvækst (BVT pr. erlagt arbejdstime) i de angivne perioder. Private byerhverv dækker over private tjenesteydende erhverv, industrien samt bygge- og anlæg. Strukturel produktivitetsvækst beregnes med det faktiske kapitalapparat.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og Statistikbanken samt egne beregninger.

Figur 1. Produktivitet, kvartalsdata

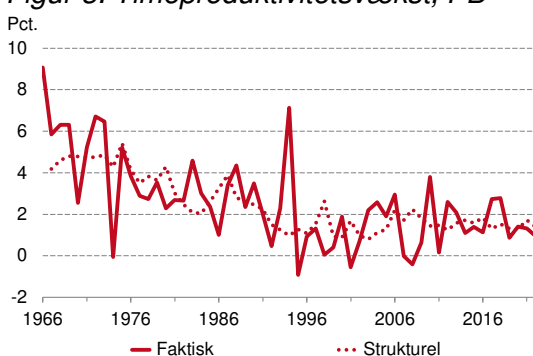
Figur 2. Produktivitet, årsdata

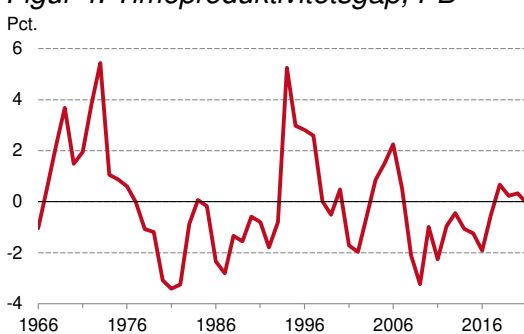
Anm.: Seneste observation er 4. kvartal 2022 i figur 1 og 2022 i figur 2.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og Statistikbanken samt egne beregninger.

Figur 3. Timeproduktivitetsvækst, PB

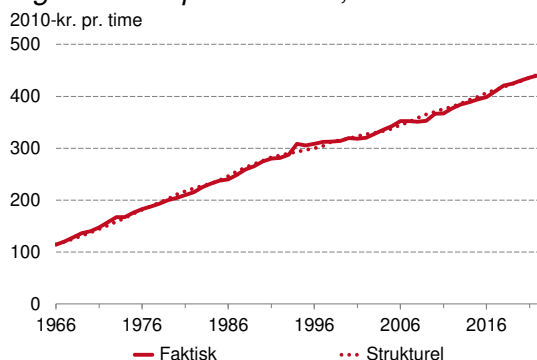
Figur 4. Timeproduktivitetsgap, PB

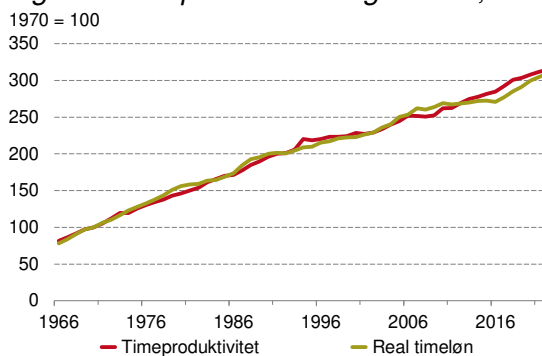
Anm.: Seneste observation er 2022. PB angiver private byerhverv. Timeproduktivitetsgap opgør, hvor meget timeproduktiviteten afviger fra strukturelt niveau i pct. af strukturelt niveau.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og Statistikbanken samt egne beregninger.

Figur 5. Timeproduktivet, PB

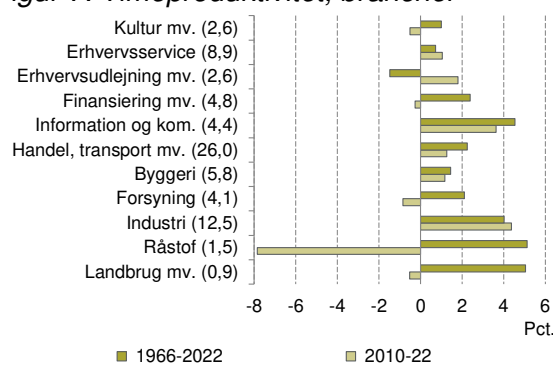
Figur 6. Timeproduktivet og realløn, PB

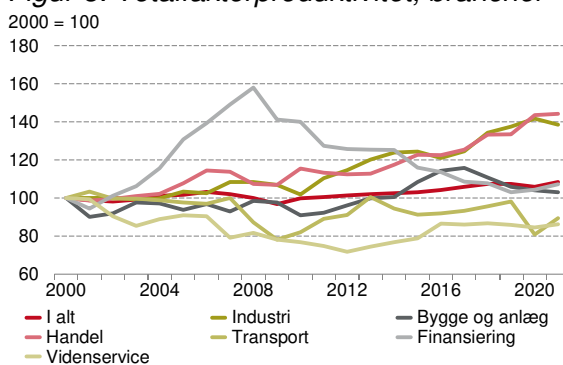
Anm.: Seneste observation er 2022. PB angiver private byerhverv. Reallønnen er den implicitte, gennemsnitlige timeafønning i forhold til BVT-deflatoren i de private byerhverv.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og Statistikbanken samt egne beregninger.

Figur 7. Timeproduktivet, brancher

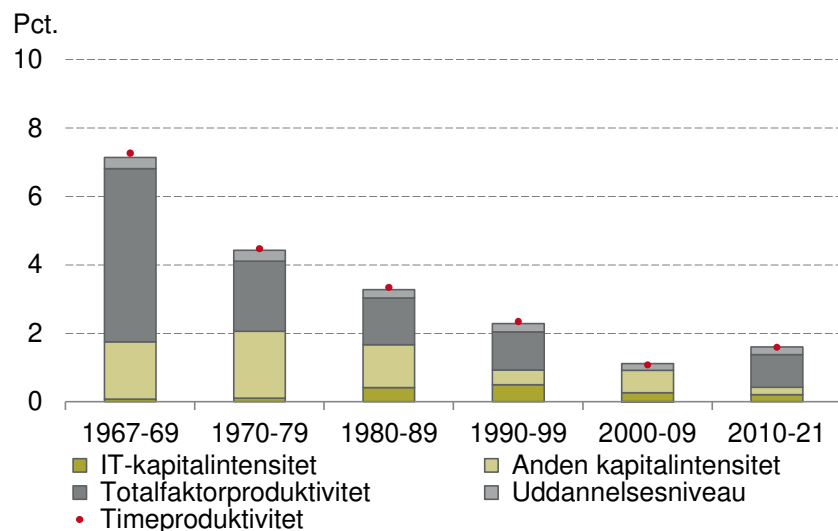
Figur 8. Totalfaktorproduktivet, brancher

Anm.: Tallet i parentes i figur 7 angiver branchens BVT-andel i løbende priser i 2022. I figur 8 er TFP vist for den markedsmæssige del af økonomien i alt og for de angivne brancher. De viste brancher i figur 8 er på 19-grupperingsniveau, mens de i figur 7 er på 10-grupperingsniveau. Seneste observation i figur 8 er 2021.

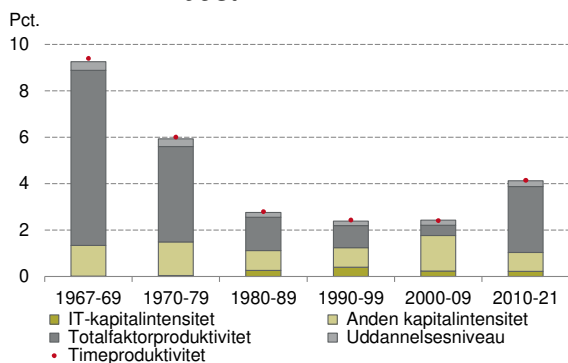
Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og Statistikbanken samt egne beregninger.

Figur 9. Bidrag til produktivitsvækst i den markedsræssig del af økonomien

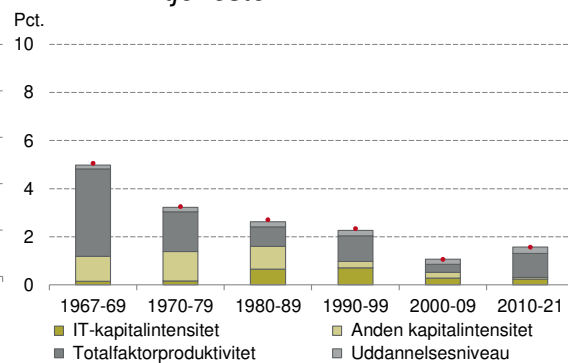

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken og egne beregninger.

Figur 10. Bidrag til produktivitsvækst, industri

Figur 11. Bidrag til produktivitsvækst, tjenester

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken og egne beregninger.

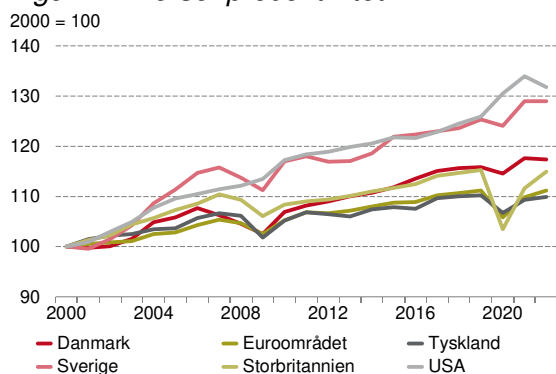
Dansk produktivetsudvikling i en international kontekst

Produktiviteten i Danmark udviklede sig svagere end i en række af de lande, vi normalt sammenligner os med i perioden frem til finanskrisen. Det gælder både person- og timeproduktiviteten, jf. figur 12 og 14. I perioden efter finanskrisen er produktivetsvæksten i Danmark omvendt steget hurtigere end i andre lande, særligt når produktiviteten opgøres pr. erlagt arbejdstime.

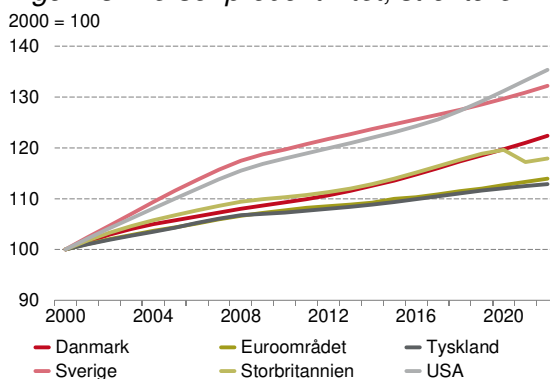
Særligt indenfor industrien har produktivetsvæksten været betydeligt højere i Danmark end i andre lande siden 2010, jf. figur 16. Produktivetsvæksten indenfor handel har i samme periode været mere sammenlignelig med de øvrige lande, jf. figur 17, men da branchen er relativt større i Danmark yder den et større bidrag til den samlede danske produktivetsvækst, jf. figur 15.

Ligesom for Danmark ses et betydeligt bidrag fra TFP i en række af de øvrige lande, særligt indenfor industrien, jf. figur 18-20. I særligt Frankrig og Holland, men også i Storbritannien og USA kan en væsentlig del af produktivetsfremgangen siden 2010 dog også tilskrives ændret sammensætning af arbejdskraften. Det gælder dog kun i mindre grad indenfor industri og handel.

Figur 12. Personproduktivitet

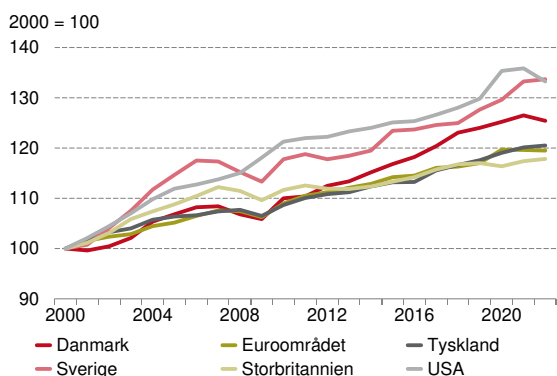
Figur 13. Personproduktivitet, strukturel

Anm.: Personproduktiviteten er opgjort som BNP pr. beskæftiget.

Kilde: Macrobond, OECD, Danmarks Statistik, Statistikbanken og egne beregninger.

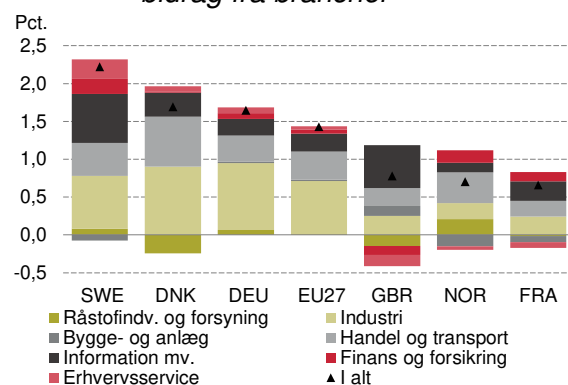
Figur 14. Timeproduktiviteten

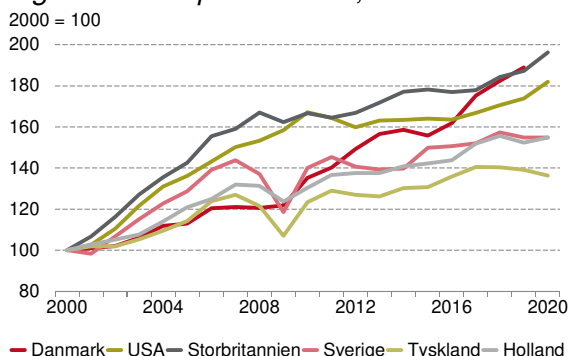
Anm.: Timeproduktiviteten er opgjort som BNP pr. erlagt arbejdstime.

Kilde: Macrobond, OECD, Danmarks Statistik, Statistikbanken, Eurostat og egne beregninger.

Figur 15. Timeproduktivitetsvækst 2010-21, bidrag fra brancher

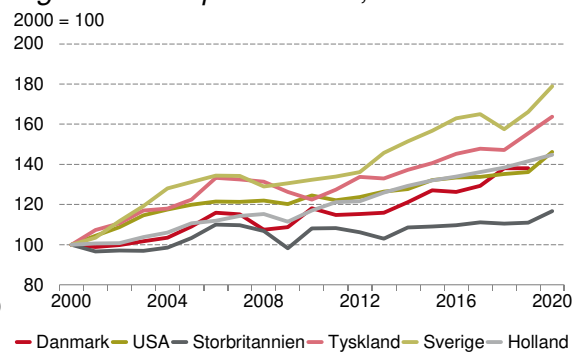
Figur 16. Timeproduktiviteten, industri

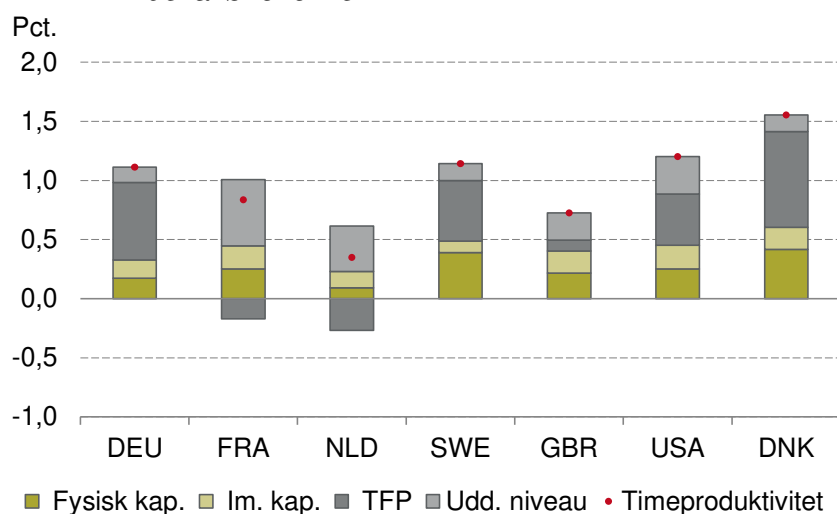
Anm.: Seneste observation er 2019 for Danmark og 2020 for de øvrige lande

Kilde: EU-KLEMS.

Figur 17. Timeproduktiviteten, handel

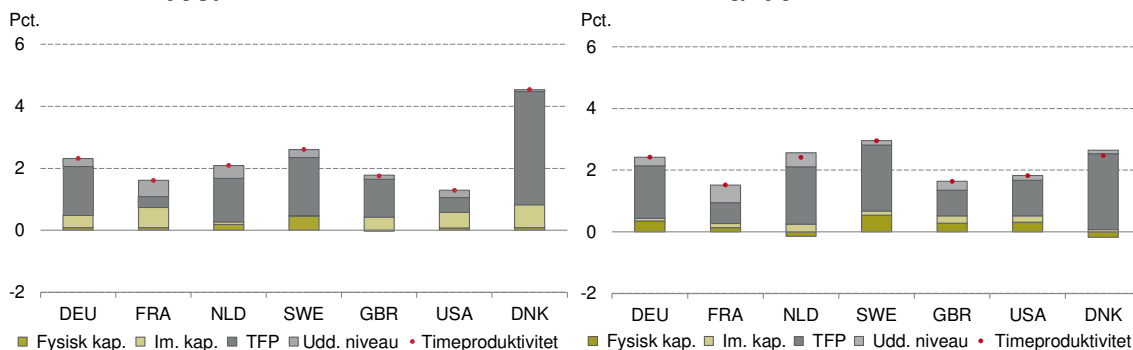
Figur 18. Bidrag til timeproduktivitetsvækst, markedsmæssig del af økonomien

Anm.: Figuren viser bidrag til produktivitetsvæksten over perioden 2010-20, dog 2010-19 for Danmark. Im. kap står for immateriel kapital.

Kilde: EU-KLEMS.

Figur 19. Bidrag til timeproduktivitetsvækst, industri, Figur 20. Bidrag til timeproduktivitetsvækst, handel

Anm.: Figurerne viser bidrag til produktivitetsvæksten over perioden 2010-20, dog 2010-19 for Danmark. Im. kap står for immateriel kapital.

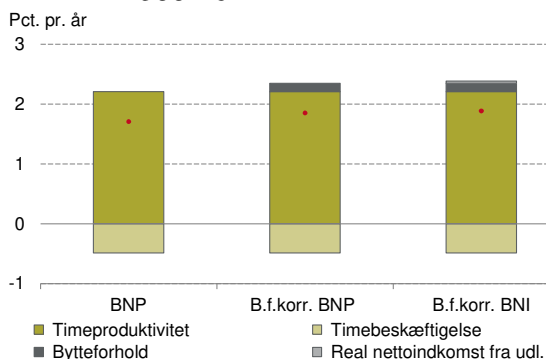
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken og egne beregninger.

Velstandsudviklingen i Danmark sammenlignet med andre lande

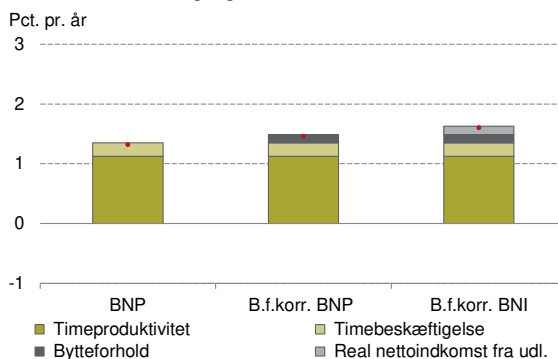
Et lands velstand angiver muligheden for at forbruge varer og tjenester nu og i fremtiden, og kan opgøres på en række forskellige måder. Realt, bytteforholdskorrigeret BNI udtrykker den købekraft, der er knyttet til samfundets indkomst. Set over perioden 1966-2022 er realt, bytteforholdskorrigeret BNI pr. indbygger i Danmark steget knap 2 pct. årligt, jf. figur 21. Velstandsfremgangen er altovervejende tilvejebragt gennem produktivitsfremskridt. Der er imidlertid også et positivt bidrag fra en forbedring af bytteforholdet, dvs. stigende eksportpriser relativt til importpriserne. Denne bytteforholdsgevinst bidrager til, at Danmarks eksport har kunnet finansiere en større mængde import. I perioden siden 2010 er beskæftigelsen steget kraftigt og har også bidraget til velstandsfremgang. Det samme gælder nettoindkomst fra udlandet, jf. figur 22.

Dansk velstand var i 2000 lavere end i USA, Holland og Sverige, når det opgøres som BNI pr. indbygger i fælles købekraftkorrigeret valuta, jf. figur 23. I 2021 var det imidlertid kun USA, der havde et højere niveau for BNI pr. indbygger, jf. figur 24. Den danske placering relativt til de øvrige lande gælder uanset, om der tages højde for størrelsen på den arbejdsdygtige del af befolkningen, at en del af indkomsten genereres ved indkomst fra udlandet, eller beskæftigelsen opgjort i personer, jf. figur 23-30. Den gennemsnitlige arbejdstid i Danmark er imidlertid relativt lav i et internationalt perspektiv, og når værdiskabelsen opgøres pr. time, overhaler Danmark USA, så den danske værdiskabelse pr. time er den højeste blandt de betragtede lande i 2021, jf. figur 32.

Figur 21. Real BNI-vækst, Danmark 1966-2022

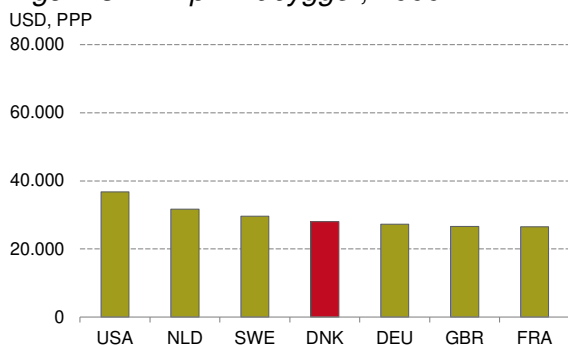
Figur 22. Real BNI-vækst, Danmark 2010-22

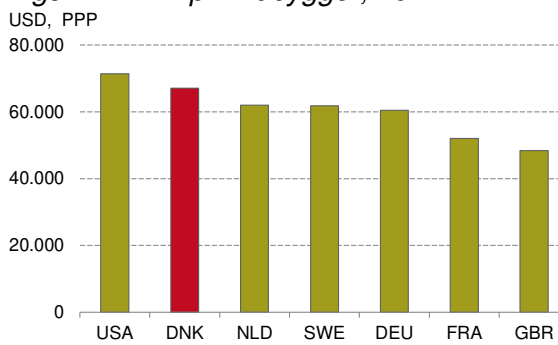
Anm.: Figurerne viser den gennemsnitlige årlige vækst i realt BNP, bytteforholdskorrigeret BNP og bytteforholdskorrigeret BNI, alle opgjort pr. indbygger. Den røde prik angiver totalen.

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken og egne beregninger.

Figur 23. BNI pr. indbygger, 2000

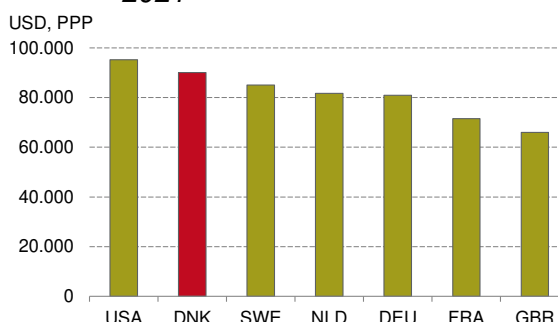
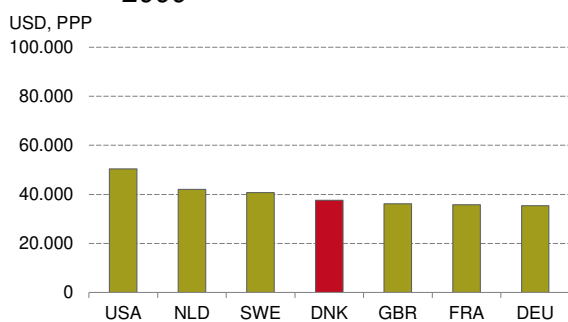
Figur 24. BNI pr. indbygger, 2021

Anm.: Figurerne viser nominelt BNI pr. indbygger. Købekraftskorrekationen er foretaget med årets købekraftsparitet.

Kilde: OECD og egne beregninger.

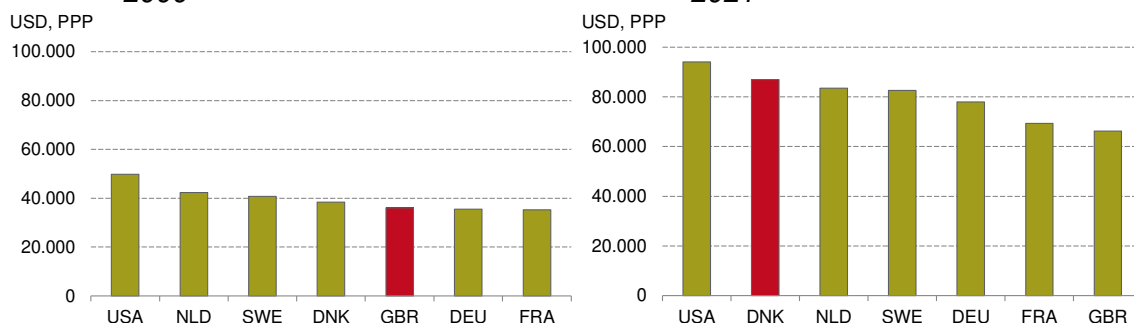
Figur 25. BNI pr. indbygger i alderen 15-74, 2000

Anm.: Figurerne viser nominelt BNI pr. indbygger i alderen 15-74 år. Købekraftskorrekationen er foretaget med årets købekraftsparitet.

Kilde: OECD og egne beregninger.

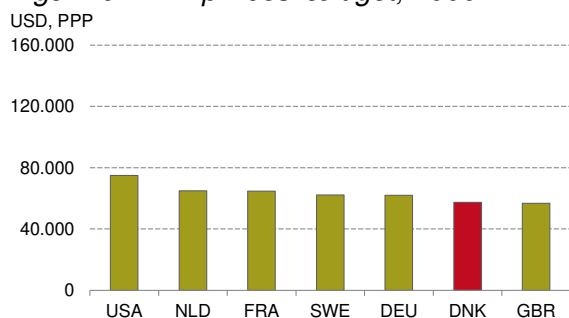
Figur 27. BNP pr. indbygger i alderen 15-74, 2000, Figur 28. BNP pr. indbygger i alderen 15-74, 2021

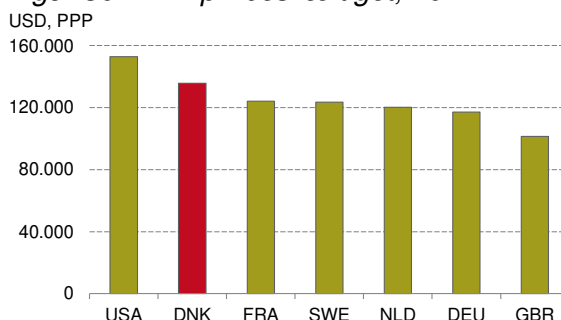
Anm.: Figurerne viser nominelt BNP pr. indbygger i alderen 15-74 år. Købekraftskorrekationen er foretaget med årets købekraftsparitet.

Kilde: OECD og egne beregninger.

Figur 29. BNP pr. beskæftiget, 2000

Figur 30. BNP pr. beskæftiget, 2021

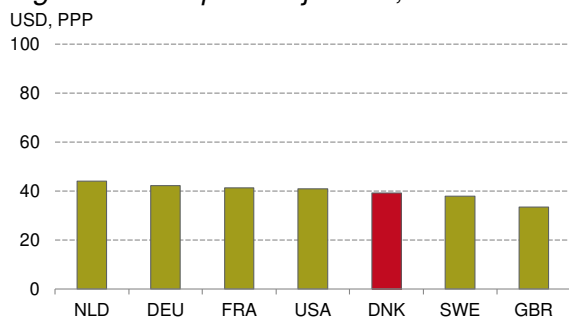

Anm.: Figurerne viser nominelt BNP pr. beskæftiget. Købekraftskorrekationen er foretaget med årets købekraftsparitet.

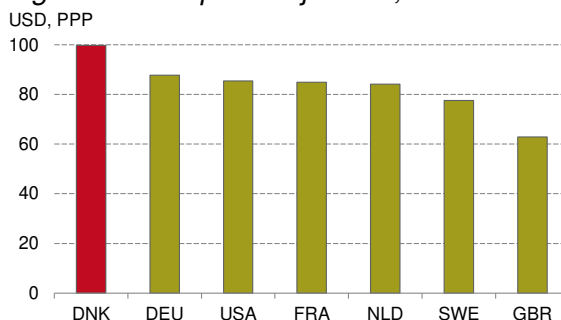
Kilde: OECD og egne beregninger.

S

Figur 31. BNP pr. arbejdstime, 2000

Figur 32. BNP pr. arbejdstime, 2021

Anm.: Figurerne viser nominelt BNP pr. erlagt arbejdstime. Købekraftskorrekationen er foretaget med årets købekraftsparitet.

Kilde: OECD og egne beregninger.

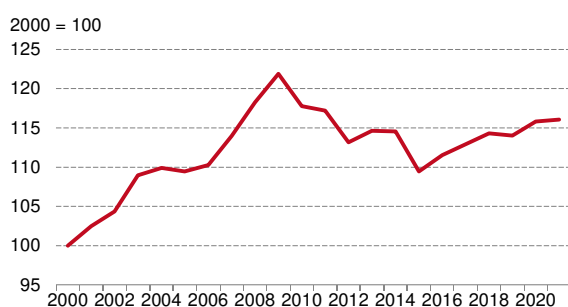
Dansk lønkonkurrenceevneudvikling

Konkurrenceevnen opgøres her i en snæver betydning, idet der fokuseres på lønkonkurrenceevnen.

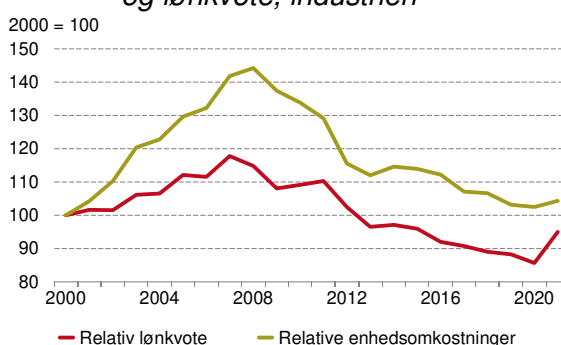
Set i forhold til vores vigtigste konkurrentlande, steg de danske timelønninger kraftigere end i udlandet i perioden op til finanskrisen (når lønningerne opgøres i fælles valuta). Fra 2009 og frem mod 2016 var billedet omvendt, mens de danske lønstigninger igen har oversteget udlandets siden 2016, jf. figur 33.

Højere lønninger i Danmark kan afspejle, at arbejdskraften skaber mere værdi for en given indsats. De relative enhedslønomkostninger opgør lønomkostningerne ved at producere en enhed output forhold til udlandet, mens den relative lønkvote måler lønomkostningerne relativt til den værdi, der skabes. Uanset opgørelse forværredes dansk konkurrenceevne frem mod finanskrisen, mens den efterfølgende er forbedret. Såvel forværringen som forbedringen er større, når konkurrenceevnen opgøres ved de relative enhedslønomkostninger, som ikke tager højde for eventuelle bytteforholdsændringer. Konkurrenceevneforringelsen i 2021 opgjort ved den relative lønkvote skyldes et bytteforholdstab i industrien i 2021.

Figur 33. Relativ løn

Figur 34. Relative enhedslønomkostninger og lønkvote, industrien

Anm.: Figur 30 viser timelønningerne i Danmark relativt til en sammenvæjning af vores vigtigste konkurrentlande (Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Holland, Sverige og USA), opgjort i danske kroner. De danske timelønninger er timelønninger i industrien opgjort af Danmarks Statistik, mens de udenlandske timelønninger er fra DA's internationale lønstatistik. I figur 31 anvendes lønsummen i industrien korrigeret for selvstændige som lønbegreb. I den relative lønkvote sættes den i forhold til nominelt BVT i industrien, mens der i enhedslønomkostningerne anvendes reelt BVT. En stigning i den relative løn, den relative enhedsløn eller den relative lønkvote er udtryk for, at konkurrenceevnen forværres.

Kilde: OECD og egne beregninger.